

Beskæftigelsesudvalget

25. oktober 2023

Sagsnr.:
KH 8033617

Advokat:
Karsten Høj
kh@elmer-adv.dk

www.elmer-adv.dk

L 23 af 4. oktober 2023 – lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring og forskellige andre love

Jeg tillader mig som praktiserende advokat igennem mere end 30 år at bede Beskæftigelsesudvalget om at tage en række forhold i betragtning, når lovforslaget i de kommende uger skal behandles.

Vi har hos Elmer Advokater beskæftiget os med arbejdsskadeerstatning i et betydeligt omfang. Min kollega, Søren Kjær Jensen, og jeg har mødt i flere 100 sager i Højesteret. Mange af disse har angået arbejdsskadeerstatning og erstatning efter erstatningsansvarsloven. Jeg har derudover været medlem af arbejdsgruppe, der afgav betænkning 1383/2000 om ændring af erstatningsansvarsloven, betænkning 1828/2006 om diverse spørgsmål vedrørende arbejdsskadesikring og det seneste udvalg, der i 2013 afgav betænkning om et mere moderne arbejdsskadesystem. Derudover er jeg medforfatter til den seneste udgave af kommenteret erstatningsansvarslov og kommenteret offererstatningslov.

I mit daglige virke repræsenterer jeg tilskadekomne via en lang række fagforeninger og arbejdsskadede, der ikke kan få hjælp i en fagforening.

Generelle bemærkninger

Det er oplagt problematisk, at en så grundlæggende ændring, som de ændrede regler for erstatning for erhvervsevnetab, er udtryk for, ikke have været gennemarbejdet i et lovforberedende udvalg. Det samme gælder en række af de øvrige forslag til ændringer (søgsmålsfrister, uddannelsesgodtgørelse og voldsskadesforsikring). Lovforslaget kommer dermed til at "stå alene", når domstolene skal forstå og fortolke lovændringerne. Det er dybt problematisk og

retssikkerhedsmæssigt betænkeligt. Der er ingen indsigt i, hvad der har været oplægget til, overvejelserne bag osv., at lovforslaget har fået lige netop det indhold, der er fremsat forslag om.

Grundlaget for lovforslaget er alene den politisk aftale fra september 2022. Grundlaget for den politiske aftale er ukendt. Ingen udenforstående har indblik i, hvorfor lovforslaget er blevet, som det er. Dermed har forarbejderne ingen eller ringe retskildemæssig værdi.

Konkrete bemærkninger

1. Sagsbehandlingstid,	side 2
2. Uddannelsesgodtgørelse,	side 4
3. Nyt erhvervsevnetabsbegreb,	side 5
4. Administrativ rekurs og søgsmålsfrister,	side 6
5. Voldsskedeforsikring – frister og forældelse	side 8
6. Forslag § 1, nr. 38 om ændring af § 29, stk. 2 og 3 forringer erstatning efter erstatningsansvarsloven for differenceerstatning for erhvervsevnetab,	side 9

Jeg vil anbefale medlemmerne af Beskæftigelsesudvalget at læse Danske Advokaters høringsvar, der er udarbejdet af advokater, der repræsenterer både arbejdsskadede og arbejdsskade-forsikringsselskaber/selvforsikrede.

Her vil jeg nøjes med at fremhæve enkelte forhold, som i særlig grad kalder på uddybende svar fra beskæftigelsesministeren og delvis også fra justitsministeren.

1. Sagsbehandlingstid

Det mest fremtrædende formål er at få forkortet sagsbehandlingstiderne. Der er i den politiske aftale opstillet klare målsætninger:

”Aftalepartierne er enige om to konkrete mål for sagsbehandlingstiden frem mod 2027:

- *Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle arbejdsskadesager skal maksimalt være 7 måneder... Ift sagsbehandlingstiden i 2021 svarer det til en reduktion på ca. 13 pct.*
- *Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, hvor tilskadekomne har et tab af erhvervs-evne skal maksimalt være 20 måneder. Ift sagsbehandlingstiden i 2021 svarer det til en reduktion på disse sager på ca. 23 pct.”*

1.1.

Ved udformningen af lovforslaget har man undladt at oplyse, at den aktuelle sagsbehandlingstid (2. kvartal 2023) i alle sager er 13 mdr. og for erhvervsevnetabssager 35 mdr.

Man kan spørge (1), om den aktuelle sagsbehandlingstid ændrer på de absolutte målsætninger og på den procentuelle reduktion?

1.2.

I 2022 tog AES et nyt sagsbehandlingssystem i brug. Det var ubestrideligt nødvendigt. Det kostede dog gevaldigt på produktiviteten. Det har betydet et fald i antal afsluttede sager i forhold til 2021 på ikke mindre end 10.600 sager (24 %), der samtidig betød, at der blev tilkendt ca. 1,3 mia. kr. mindre i erstatning end i 2021.

Disse 10.600 sager skal også behandles og afgøres (sammen med alle nye sager). Hvis produktiviteten ikke allerede her i 2023 kom over det tidligere niveau (og det anser jeg ikke for sandsynligt), vil AES skubbe denne enorme sagspukkel + flere sager foran sig og med ind i implementering af arbejdsskaderereformen.

Man kan spørge (2), om implementering af det nye sagsbehandlingssystem er fuldt gennemført, hvordan produktiviteten forventes at blive i 2023 og i 2024, og hvornår sagspuklen fra 2022 forventes afviklet. Disse faktiske forhold har beskæftigelsesministeren haft fuldt kendskab til, da lovforslaget blev fremsat. Man kan spørge (3), hvorfor disse væsentligt ændrede forudsætninger hverken fremgår af lovforslaget, fremsættelsestalen eller 1. behandlingen.

1.3.

AES' bestyrelse har i deres høringssvar af 9. juni 2023 anført, at lovforslaget samlet set vil medføre en "vis lettelse i administrationen", der dog er betinget af række forudsætninger, bl.a. at der kortest muligt skal administreres efter flere regelsæt. Den forudsætning vil ikke blive opfyldt. I høringssvaret er der også angivet en række forhold, der vil medføre længere sagsbehandlingstid. Man kan derfor spørge (4), om lovforslaget realistisk set vil medføre en målbar forkortelse af sagsbehandlingstiderne frem mod 2027 og bekræftende fald, hvad den positive virkning vil være i antal måneder og procentuelt?

1.4.

"Ny og forenklet årslønsberegning" skal bidrage til kortere sagsbehandlingstid. Om baggrunden herfor anføres der både i den politiske aftale og i lovforslaget følgende:

"Særligt i sager med tab af erhvervsevne kan tilskadekomne opleve at vente i lang tid på en afgørelse. Det skyldes bl.a. den årslønsberegning, der indgår i alle afgørelser om erstatning for tab af erhvervsevne, som er kompliceret og i vidt omfang præget af skøn."

Det har været oplyst, at der foretages et skøn i ca. 60 % af de sager, hvor der skal træffes afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

”Forenklingen” består i ny hovedreglen, hvorefter årslønnen fastsættes til den højeste samlede faktiske indkomst inden for de seneste 5 år forud for skaden. Det er indkomsten fra indkomstregistreret, der skal anvendes (12 måneders perioder forud for skaden), men når man skal bruge årsopgørelser, er det kalenderår. Da hovedreglen ikke kan anvendes i alle sager, er der i § 24, stk. 2 beskrevet ikke mindre en 13 undtagelser, der hver især angiver en bestemt metode for årslønsfastsættelsen. Anvendelsen af disse metoder vil ofte betyde, at sagsbehandleren skal igennem op til 3-4 trin for at nå frem til, hvordan årslønnen fastsættes. Beskrivelsen af de 13 undtagelser fylder 3 fulde spalter i lovforslaget.

Det er helt udokumenteret, hvilken positiv effekt forslaget vil have på sagsbehandlingstiderne. Tesen bag forslaget er, at der fremover skal foretages, må man formode, langt færre tidskrævende skønsmæssige fastsættelser af årslønnen. Man kan spørge (5), i hvor mange flere sager vil årslønnen blive fastsat efter hovedreglen (antal og procentuelt) i forhold til nu? I tilknytning til det spørgsmål, kan man spørge (6), hvilken tidsmæssig besparelse det forventes at medføre i disse sager (måneder, uger eller dage)? Man kan også spørge (7), hvor mange sager, der forventes at skulle afgøres efter hver af de 13 undtagelser, og hvilken forkortelse af sagsbehandlingstiderne, der forventes opnået ved at anvende undtagelserne i stedet for at foretage en skønsmæssige fastsættelse af årslønnen?

Der kan stilles mange flere spørgsmål, fordi lovforslaget ikke indeholder et eneste konkret svar på, hvordan forslaget om ændret fastsættelse af årslønnen vil forkorte sagsbehandlingstiderne.

1.5.

Den ændrede fastsættelse af erstatning for erhvervsevnetab fører til stor vilkårlighed. Mange får for meget i erstatning og mange vil få alt for lidt, hvis erstatning skal gives for det indtægtsstab, som man lider. Dette helt nye erhvervsevnetabsbegreb, der ikke længere er baseret på almindeligt anerkendte erstatningsretlige principper, indføres alene for at effektivisere sagsbehandlingen. Det er en urimelig høj pris at betale, når der ikke er skyggen af dokumentation for, at det vil have en markant positiv effekt på sagsbehandlingstiderne.

2. Uddannelsesgodtgørelse

Formålet er oplagt rigtigt. Midlet mindre oplagt. Det er en meget bureaukratisk lovregulering, der er blevet resultatet af ønsket om at få flere tilbage i ordinær beskæftigelse.

2.1.

Ordningen er frivillig. Det er uoplyst, hvor mange der årligt forventes at skulle vurderes efter reglerne, og hvor mange der forventes tilkendt uddannelsesgodtgørelse. Man kan spørge (8) til både bruttoantal arbejdsskadede, der skal vurderes, og til hvor mange der forventes tilkendt ret til uddannelsesgodtgørelse.

2.2.

Der er næppe tvivl om, at arbejdsskadeforsikringsselskaberne vil have stor fokus på, at der ikke er for mange, der tilkendes uddannelsesgodtgørelse. Det skyldes, at det kan være en meget stor udgift, når der i 4 år skal betales 83 % af hidtidig løn. Det vil i langt de fleste sager være en væsentlige større udgift end midlertidig erstatning for erhvervsevnetab efter de nugældende regler, fordi uddannelsesgodtgørelse reelt svarer til, at erhvervsevnetabet er fastsat til 100 % i uddannelsesperioden. Det kan føre til relativt mange klagesager (også når der gives afslag). Det kan man bede om en nærmere redegørelse for (9).

2.3.

Der er også en række mærkværdigheder. F.eks. kan deltidsarbejdende få tilkendt uddannelsesgodtgørelse i en situation, hvor de pga. deres deltidsindtægt og de nye regler for årslønsfastsættelse, ikke ville være berettiget til erstatning for erhvervsevnetab. Det kan man også spørge om (10).

2.4.

Der er lagt op til, at beskæftigelsesministeren fastsætter regler for, hvilke indtægter, der skal fradrages i uddannelsesgodtgørelsen. Det er meget betænkeligt. For vurdering af, hvor god og attraktiv en ordning, det er, må man nødvendigvis vide, hvilke andre indtægter, der fradrages. Det er derfor oplagt at spørge (11), om udbetaling fra arbejdsmarkedspensioner, firmapensionsordninger og tjenestemandspension skal fradrages. I det omfang, at den type indtægter skal fradrages, kommer den arbejdsskadede reelt til helt eller delvist selv at betale for uddannelsen. Disse indtægtstyper fradrages ikke i erstatning for erhvervsevnetab, som uddannelsesgodtgørelse træder i stedet for.

3. Nyt erhvervsevnetabsbegreb

Forslagene om ændret fastsættelse af årslønnen, og at den er bestemmende for den tilskadedkomnes indtjeningsevne uden skaden på afgørelsestidspunktet og dermed erstatningen for erhvervsevnetab, er en helt grundlæggende ændring, der strider mod almindeligt anerkendte erstatningsretlige principper, herunder reglerne i erstatningsansvarsloven. Reglerne indebærer stor vilkårlighed og helt uforståelige og for mange urimelige erstatningsfastsættelser.

”Vinderen” er denne person:

Normalløn 400.000 kr. I år 4 forud for skaden var ekstraordinært betydeligt overarbejde og arbejdsgiveren gav en bonus, så den samlede indkomst var 500.000 kr. På skadestidspunktet var der ingen udsigt til, at indkomst igen ville komme op på over 400.000 kr. På afgørelsestidspunktet udgør den faktiske indtægt 250.000 kr.

Tab nugældende = 40 %

Tab lovforslag = 50 %

Erstatning nugældende 122.176 kr./år.

Erstatning forslag 190.724 kr./år

Mererstatning 68.724 kr./år (+56,25%)

Hvis tilskadekomne er 35 år, udgør mererstatningen et skattefrit beløb på 1.738.099 kr.

Man kan spørge (12), om det er korrekt, at erstatningen forøges i det angivne omfang?

”Taberne” er de midlertidigt deltidsarbejdende, nye på arbejdsmarkedet, tjenestemænd m.fl. Der er bl.a. i Danske Advokaters og FH’s hørings svar vist en række beregningseksempler, der dokumenterer, at en lang række tilskadekomne får deres erstatninger nedsat med op til flere millioner kroner.

Man kan spørge (13), hvor mange tilskadekomne der får forringet deres erstatning og med hvilke beløb.

Man kan også spørge (14), om dette er i overensstemmelse med erstatningsretligt anerkendte principper, at tilskadekomne med fuld erhvervsevne, skal have fastsat deres erstatning som permanent deltidsarbejdende, permanent ny på arbejdsmarkedet osv.

Effekten af lovforslaget er ”dobbelt”, fordi en henholdsvis for høj eller for lav årsløn slår igennem både ved procentfastsættelsen (tabets størrelse) og ved erstatningsberegningen. Man kan spørge (15) om aftalepartierne blev gjort det klart forud for, at aftalen blev indgået. Var de erstatningsmæssige konsekvenser klare?

4. Administrativ rekurs og søgsmålsfrister

4.1.

Det udgør et betydeligt retssikkerhedsmæssigt problem, at prøvelsen af Ankestyrelsens afgørelser begrænses til det, som den klagende part har haft anført, da vedkommende klagede til

Ankestyrelsen. Det er et særligt problem for de arbejdsskadede, der uden sagkyndig bistand (og det er hovedparten af alle arbejdsskadede).

Der fremgår bl.a. følgende af bemærkningerne til lovforslaget:

Har Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring f.eks. truffet afgørelse om anerkendelse, mén og behandlingsudgifter i en samlet afgørelse, og har Ankestyrelsen alene truffet afgørelse om mén, kan der kun anlægges sag ved domstolene for så vidt angår spørgsmålet om mén. Hvis Ankestyrelsen af egen drift har udvidet prøvelsen til at omfatte andre spørgsmål, end dem der er klaget over, kan en sagspart indbringe alle spørgsmål, som Ankestyrelsens afgørelse vedrører, for domstolene. Det bemærkes dertil, at i tilfælde af, at Ankestyrelsen ikke har udvidet prøvelsen, kan det tilsvarende heller ikke forudsættes, at Ankestyrelsen stiltiende har stadfæstet afgørelsen, som Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring tidligere har truffet. Det er således kun spørgsmål, som Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, der kan indbringes for domstolene.

Det forudsætter betydelig juridisk indsigt at vide, hvad man bør klage over. Den viden har de tilskadekomne ikke. De der først søger juridisk bistand, når Ankestyrelsen har truffet afgørelse, vil opleve, at der er spørgsmål af væsentlig erstatningsmæssig betydning, som de er afskåret fra at få prøvet ved domstolene.

Man kan spørge (16), hvordan det sikres, at alle arbejdsskadede har adgang til rådgivning om bl.a. klage til Ankestyrelsen, der med lovforslaget bliver gjort obligatorisk, hvis et eller flere spørgsmål skal kunne prøves ved domstolene.

4.2.

Søgsmålsfristen på 1 år for de arbejdsskadede udgør et retssikkerhedsmæssigt problem, fordi de først skal kunne søge rådgivning, sagen skal gennemgås og vurderes, og derefter skal der kunne søges fri proces. Aktuelt er sagsbehandlingstiden hos Civilstyrelsen over 12 måneder.

4.3.

Hensigten med søgsmålsfristerne er, at parterne hurtigere end i dag kan være sikre på, at en afgørelse er endelig og ikke kan ændres. Det opnås ikke med lovforslaget, da det ikke ændrer på myndighedernes adgang til på ulovbestemt grundlag at genoptage deres egne afgørelse og træffe nye. Det vil uændret være gældende også under domstolsbehandling. Det forhold er uomtalt i lovforslaget.

Man kan spørge (17) om det er korrekt forståelse af, hvad der vil være gældende.

5. Voldsskadeforsikring – frister og forældelse

Der er særligt under den forudgående høring fremsat en del bemærkninger til, hvilke tilskadekomne, der bør være omfattet af den nye forsikringsordning. Det vil jeg ikke knytte yderligere bemærkninger til.

Derimod mener jeg, at der er behov for præcisering af de frister, herunder forældelsesfrister, der skal være gældende.

Følgende fremgår af de almindelige bemærkninger:

Med henblik på at sikre et hensigtsmæssigt samspil mellem den nye voldsskadeforsikring og offererstatningsordningen foreslås det at tilpasse 2-års fristen i offererstatningsloven for indgivelse af en ansøgning om offererstatning. Det foreslås således, at i de tilfælde hvor voldsskadeforsikringen træffer afgørelse om, at der ikke kan ydes erstatning efter forsikringsordningen, vil 2-års fristen i offererstatningsloven for indbringelse af sagen for Erstatningsnævnet ikke blive regnet fra tidspunktet for lovovertrædelsen, men fra det tidspunkt, hvor voldsskadeforsikringen har truffet sin afgørelse, forudsat at den skadelidte har indgivet sin anmeldelse til forsikringsselskabet eller den selvforsikrede arbejdsgiver inden 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået. (min understregning).

Tilføjjelsen om, at det i den situation forudsættes, at anmeldelse til forsikringsselskabet er sket inden 2 år, skaber en rodet og usikker retstilstand for de tilskadekomne. Voldsskadeforsikringen bliver indført i ASL. Anmelde- og forældelsesregler findes i ASL § 36. Efter indholdet af de foreslåede bestemmelser i § 49 a og § 49 b ses disse regler ikke fraveget. Omvendt fremgår det heller ikke, at de finder anvendelse.

Det bør afklares og præciseres.

Hvis § 36 finder anvendelse, gælder der en anmeldefrist på 1 år med dispensationsmulighed og en forældelsesfrist på 5 år.

Det kan også være, at meningen er, at voldsskadeforsikringen skal behandles som enhver anden forsikringsaftale, hvorved der ikke gælder nogen anmeldefrist efter forsikringsaftaleloven men derimod alene en 3-årig forældelsesfrist efter forsikringsaftaleloven § 29, stk. 5.

Uanset, om det er det ene eller andet, der skal være gældende, er der uhensigtsmæssigt, at der for at kunne anvende offererstatningsordningen stilles et krav om anmeldelse til forsikrings-selskabet, der er kortere, end den, der i øvrigt er gældende.

Mit forslag må være, at forudsætningen alene er, at der sket rettidig anmeldelse til forsikrings-selskabet/selvforsikrede, og at det præciseres, hvilke anmelde- og forældelsesfrister, der er gæl-dende.

6. Forslag § 1, nr. 38 om ændring af § 29, stk. 2 og 3 forringer erstatning efter erstatnings-ansvarsloven for differenceerstatning for erhvervsevnetab

Jeg mener, at forslaget går længere end formålet med ændringen tilsiger. Det vil jeg her forsøge at redegøre for, idet jeg på forhånd beklager, at det er både lidt langt og kompliceret.

Formålet med ændring af § 29, stk. 2 har i udgangspunktet alene været at få præciseret (efter Højesterets 3-2 dom om den modsatte retsstilling), at betalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter EAL § 2 betragtes som ”samme art” som erstatning for erhvervsevnetab efter ASL tilkendt i medfør af en midlertidig afgørelse (jf. ASL § 29, stk. 2, 2.pkt), således at skadevolder kan indtræde i midlertidig erhvervsevnetabserstatning, hvis der er betalt tabt arbejdsfortjeneste uden fradrag for midlertidig erhvervsevnetabserstatning efter ASL, og der senere tilkendes midlerti-dig erhvervsevnetabserstatning for samme periode.

Det er kommet fint til udtryk i lovteksten, jf. forslag § 29, stk. 3, 2. pkt.

”Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter § 2 i lov om erstatningsansvar sidestilles med er-statning for tab af erhvervsevne, jf. § 17, stk. 5, og § 17 a, stk. 5, 1. pkt.”

Lovforslag L23 indeholder også et forslag om en helt ny ydelse; uddannelsesgodtgørelse (L23, § 1, nr. 16).

1. Efter L23 § 7, foreslås der ændring af EAL § 2, stk. 2, således at uddannelsesgodtgørelse skal fradrages i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

§ 2, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»I erstatningen fradrages endvidere uddannelsesgodtgørelse, jf. § 18 b, i arbejdsskade-sikringsloven, i det omfang godtgørelsen dækker en periode, hvor der også tilkommer skadelidte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.«

Det er selvsagt ok, da uddannelsesgodtgørelse må sidestilles med midlertidig erhvervsevnetabsberstatning.

Den ændring bør dog også afspejle sig i lovteksten i § 29, stk. 3, således at det anføres, at tabt arbejdsfortjeneste sidestilles med uddannelsesgodtgørelse.

Jeg foreslår derfor følgende:

Ændringsforslag 1:

§ 29, stk. 3, 2. pkt. bør således udvides med en tilføjelse om ”... og uddannelsesgodtgørelse, jf. § 18 b”.

2. Efter forslagene til indførelse af uddannelsesgodtgørelse, jf. § 18b, stk. 5, får beskæftigelsesministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, hvilke A- og B-indkomster, der ikke skal fradrages i uddannelsesgodtgørelse. Det anføres (LF s. 89, 1. sp. nederst), at det ”forventes..., at tabt arbejdsfortjeneste ... ikke skal fradrages”.

Det giver god mening. Ellers bliver fradragsreglerne efter ASL og EAL ”cirkulære”.

3. Der er nogen forvirring om, hvilken type ydelse uddannelsesgodtgørelse ”er”. Det fremgår, at uddannelsesgodtgørelse ikke blot skal sidestilles med tabt arbejdsfortjeneste efter EAL men også erhvervsevnetabsberstatning, jf. LF s. 122, 1. sp. nederst og 2. sp. øverst.

”Når afgørelsen om tilkendelse af uddannelsesgodtgørelse foreligger, kan ansvarsforsikrings-selskabet ligeledes rejse et refusionskrav mod Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.”

”Forslaget vil videre indebærer, at uddannelsesgodtgørelse efter § 18 b i arbejdsskadesikringsloven også anses for erstatning af samme art som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og erstatning for tab af erhvervsevne efter §§ 2, 5 og 8 i erstatningsansvarsloven”.

Det betyder, at uddannelsesgodtgørelse ikke kun kan fradrages i tabt arbejdsfortjeneste men også i erhvervsevnetabsberstatning efter EAL

Den forståelse understøttes af, at ASL § 77, stk. 1, 3. pkt. (om at midlertidig erhvervsevnetabsberstatning efter ASL ikke fradrages i erhvervsevnetabsberstatning efter EAL) ikke foreslås ændret til også at omfatte uddannelsesgodtgørelse.

Bemærkningerne til lovforslaget er på dette punkt sjuskede og ikke præcise. Det er særlig tydeligt af følgende fra LF s. 122, 2. sp. 2, 4. afsnit:

”Forslaget vil indebære, at refusionskravet fra den ansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringselskab højst kan udgøre det beløb, som er tilkendt tilskadekomne efter arbejdsskadessikringsloven, og at refusionskravet kun kan vedrøre den samme periode, hvor der er udbetalt erstatning for tab af erhvervsevne eller erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven. Dette vil gælde, uanset om der er tale om en midlertidig eller endeligt fastsat erstatning”. (mine understregninger).

Der er rent sprogligt noget galt med sætningen, da erhvervsevnetabserstatning nævnes to gange. Der skulle nok stå tabt arbejdsfortjeneste i første del af sætningen?

Dernæst og mere bekymrende synes beskæftigelsesministeriet ikke være opmærksom på, at der efter EAL ikke betales midlertidig erstatning for erhvervsevnetab, der dækker en periode, således som der er hjemmel til efter ASL. Efter EAL tilkendes der alene erhvervsevnetabserstatning for det varige tab med et kapitaliseret erstatningsbeløb. Midlertidig erhvervsevnetabserstatning efter EAL er således udtryk for forskud på det sikre varige erhvervsevnetab. Det savner derfor mening at tale om refusion for ”samme periode”.

Bemærkninger:

Når uddannelsesgodtgørelse skal fradrages i tabt arbejdsfortjeneste efter EAL, skal det selvsagt ikke også kunne fradrages i differencekrav for erhvervsevnetabserstatning. Uddannelsesgodtgørelse træder i stedet for midlertidig erhvervsevnetabserstatning efter ASL, og derfor må denne nye ydelse også i forhold til krav efter EAL behandles på samme måde.

Som forslaget er udformet, kan man formentlig godt nå frem til, at uddannelsesgodtgørelse ikke kan fradrages to gange. Hvis det er trukket fra i tabt arbejdsfortjeneste, kan det ikke også fragå i erhvervsevnetabserstatning. Men det er helt uomtalt i lovforslaget.

Spørgsmålet opstår derfor formentlig kun, hvis tilskadekomne ikke har krav på tabt arbejdsfortjeneste og modtager uddannelsesgodtgørelse. Skal uddannelsesgodtgørelse så fradrages i differencekrav på erhvervsevnetabserstatning?

Som bemærkningerne til lovforslaget er formulerede, er svaret ja. Det virker forkert og utilsigtet.

Hvis skadevolder vælger at fastsætte et erhvervsevnetab efter EAL, jf. betingelserne herfor i U2008.1386H m.fl. samtidig med, at den tilskadekomne tilkendes uddannelsesgodtgørelse eller, mens den tilskadekomne er på uddannelsesgodtgørelse, bringes retten til tabt arbejdsfortjeneste til ophør, og skadevolder vil kunne indtræde i kravet på uddannelsesgodtgørelse (som den tilskadekomne så ikke modtager).

Selvom udgangspunktet for tilkendelse af uddannelsesgodtgørelse er, at tilskadekomne efter endt uddannelse ikke har et erhvervsevnetab på 15 % eller derover efter ASL, vil det modsatte helt sikkert forekomme. Der vil tillige være tilfælde, hvor der efter EAL vil være et sikkert varigt erhvervsevnetab, selvom uddannelsen gennemføres.

Tilskadekomnes retsstilling er i forvejen ringere end skadevolders, da skadevolder kan frigøre sig fra forpligtelsen til at betale tabt arbejdsfortjeneste ved at fastsætte og betale erhvervsevnetabserstatning, mens tilskadekomne først kan kræve sig tillagt erhvervsevnetabserstatning (eller anfægte skadevolders fastsættelse), når der er truffet endelig afgørelse efter ASL. Det følger af årelang retspraksis startende med U1995.843H og flere efterfølgende domme. Retsstillingen er lagt til grund ved EAL-lovændringerne i 2002 og 2011.

Forslaget forringer dermed de skadelidtes retsstilling i sager omfattet af både EAL og ASL. Det vil give skadevolder mulighed for frigøre sig fra forpligtelsen til at betale tabt arbejdsfortjeneste tidligere end i dag og samtidig indtræde i en midlertidig ydelse til dækning af en betalt varig erstatningsydelse.

Forslaget strider mod formålet med og indholdet af EAL-lovændringen fra 2011.

En sådan forringelse af de tilskadekomnes retsstilling og erstatning kan på ingen måde udledes af den politiske aftale fra september 2022.

Ændringsforslag 2:

ASL § 77, stk. 1, 3. pkt. bør ændres så det tilføjes, at krav på uddannelsesgodtgørelse heller ikke medføre nedsættelse af krav på erhvervsevnetabserstatning efter EAL. ASL § 77, stk. 1, 3. pkt. ændres til:

Krav på erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven nedsættes dog ikke som følge af, at der er betalt eller er pligt til at betale midlertidig erhvervsevnetabserstatning eller uddannelsesgodtgørelse efter denne lov”.

Bemærkninger til forslag til ændring af § 29, stk. 2 og 3 (LF23, § 1, nr. 38) tilpasses ændringsforslaget.

Bemærkningerne til ændring af § 77, stk. 1, 3. pkt. kan gøres ganske simpelt ved, at det anføres, at uddannelsesgodtgørelse sidestilles med midlertidig erstatning for erhvervsevnetab efter arbejdsskadesikringsloven.

Jeg skal venligst anmode om, at mine to ændringsforslag forelægges for både beskæftigelses- og justitsministeren, da de omfatter retsstillingen efter begge love.

*

Derudover håber jeg at have givet bidrag til, at der stilles en række spørgsmål til brug for udvalgsarbejdet. Det er der i den grad behov for. Hvis der er behov for uddybning af det fremsendte, står jeg til rådighed.

Med venlig hilsen

Karsten Høj